

RAO a publicat 23 de thrilleruri juridice ale lui John Grisham:
Respect pentru oameni și cărti

...Si vreme e ca să ucizi

Firma

Cazul Pelican

Clientul

Camera morții

Omul care aduce ploaia

Juriul

Partenerul

Avocatul străzii

Testamentul

Frăția

Moștenitorii

Maestrul

Ultimul jurat

Mediatorul

Apelul

Asociatul

Mărturisirea

Litigiul

Şantajul

Sirul de Platani

Muntele familiei Gray

Informatorul

Două romane:

Campionul din Arkansas

Calico Joe

Două romane umoristice:

Un altfel de Crăciun

Fotbal și pizza

O carte de povestiri:

Ford County

O carte de nonficțiune:

Nevinovatul

Patru romane pentru tineri:

Theodore Boone: Puștiul avocat

Theodore Boone: Răpirea

Theodore Boone: Acuzatul

Theodore Boone: Amenințarea

JOHN GRISHAM

Avocatul rebel

Avocatul rebel / John Grisham,
Respectiv titlu
- București : RAO Distribuție, 2019
ISBN 978-606-006-181-6

821.111

**Partea întâi
SFIDARE**

RAO Distribuție

Str. Bârgăului nr. 9–11, sector 1, București, România

www.raobooks.com

www.rao.ro

JOHN GRISHAM

Rogue Lawyer

Copyright © Belfry Holdings Inc., 2015
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză

Lingua Connexion

© RAO Distribuție, 2017
Pentru versiunea în limba română

2019

ISBN 978-606-006-181-6

Numele meu este Sebastian Rudd și, cu toate că sunt cunoscut ca un fel de judecător, n-o să-mi vedeți numele scris nici pe panouri publicitare, nici pe băncile din stațiile de autobuz și nici în *Pagini Aurii*. Nu plătesc ca să mă vadă oamenii la televizor, deși mă aflu des acolo. Numărul meu nu se află în nicio carte de telefon. N-am un birou ca toți avocații. Port armă, legal, pentru că numele și fața mea atrag atenția unor oameni care, la rândul lor, dețin arme și nu ezită să le întrebuițeze. Locuiesc singur, de obicei dorm singur și n-am răbdarea și capacitatea de înțelegere necesare pentru a menține relații de prietenie. Justiția este viața mea, întotdeauna solicitantă și doar rareori oferind satisfacție. Aș numi-o o „amantă geloasă“, aşa cum bine a definit-o cândva o persoană al cărei nume e de mult uitat. E mai mult ca o nevastă tiranică ce controlă banii. Nu există nicio scăpare.

În ultima vreme, mă văd nevoit să dorm în camere ieftine de motel pe care le schimb săptămânal. Nu încerc să economisesc bani, ci doar să rămân în viață. Sunt mulți oameni care ar vrea să mă omoare chiar acum și câțiva dintre ei au fost destul de vocali. Când urmezi Dreptul, nu te învață că, la un moment dat, te poți trezi apărând o persoană acuzată de o crimă oribilă, iar ceilalți cetățeni,

altfel pașnici, se simt obligați să pună mâna pe arme și să amenințe că-i omoară pe acuzat, pe avocatul lui și chiar și pe judecător.

Dar am mai fost amenințat. Vine la pachet cu rolul de avocat al celor pierduți, o subspecializare a meseriei pe care am ajuns să-o fac, mai mult sau mai puțin, din întâmplare în urmă cu zece ani. Când am terminat Dreptul, nu erau prea multe locuri. Fără prea mare tragere de inimă, am acceptat un post cu jumătate de normă în cadrul Biroului de apărare din oficiu al Primăriei. De acolo, am ajuns la o firmă mică și fără profit care se ocupa doar de apărarea penală. După câțiva ani, firma a dat faliment, iar eu eram pe cont propriu, pe stradă cu mulți alții, dând din coate să fac un ban.

Am devenit cunoscut datorită unui caz. Nu pot afirma că am ajuns faimos, serios, cum să spui că un avocat este faimos într-un oraș cu un milion de oameni? Mulți se cred faimoși. Zâmbesc pe panouri publicitare în timp ce se roagă să ajungi la sapă de lemn și se fudulesc în clipuri publicitare, la televizor, având aerul că sunt cu adevărat îngrijorați de necazurile tale, dar fiind nevoiți să-și plătească singuri publicitatea. Nu e și cazul meu.

Schimb motelurile ieftine în fiecare săptămână. Acum, sunt în mijlocul unui proces într-un oraș groaznic, dezolant, plin de bădărani, numit Milo, la două ore de unde locuiesc în City. Apăr un Tânăr de opt-sprezece ani, cu probleme psihice, care s-a lăsat de școală și este acuzat că a omorât două fetițe; una dintre cele mai oribile crime pe care le-am văzut, și am văzut destule.

Clienții mei sunt mai mereu vinovați, aşa că nu pierd multă vreme frângându-mi mâinile de durere și întrebându-mă dacă primesc sau nu ce merită. În cazul asta

totuși, Gardy nu este vinovat, nu că ar conta. Nu contează. Cel mai important lucru în Milo zilele astăzi este ca Gardy să fie condamnat la moarte și executat căt mai repede cu putință, pentru că orașul să aibă un fals sentiment de mai bine și să depășească momentul. Mai departe, unde? La naiba, nu știu și nici nu-mi pasă. Orașul acesta merge înapoi de cincizeci de ani, iar un verdict amărât n-o să-i schimbe cursul. Am citit și am auzit spunându-se că Milo are nevoie „să se vindece“, orice ar însemna asta. Trebuie să fii idiot ca să crezi că orașul acesta va crește și prospera cumva și va deveni mult mai tolerant imediat ce Gardy își va primi injecția letală.

Slujba mea este complicată, și totuși simplă. Sunt plătit de stat să ofer o apărare de primă clasă unui inculpat acuzat de omor deosebit de grav, și astăzi cere să mă lupt din răsputeri și să fiu foarte vocal într-o sală de judecată în care nimeni nu ascultă. Gardy a fost condamnat din ziua în care a fost arestat, iar procesul acesta este doar o formalitate. Poliștii proști și disperați au inventat acuzații și au fabricat dovezi. Procurorul știe asta, dar nu are coloană vertebrală și, în plus, vrea să fie reales anul viitor. Judecătorul este orb. Jurații sunt, în principiu, de treabă, oameni simpli, atenți la proces și întotdeauna doritori să creadă minciunile pe care autoritățile le oferă cu emfază în boxa martorilor.

Sunt o mulțime de moteluri ieftine în Milo, dar nu pot sta acolo. Aș putea fi linșat, sau jupuit de viu, sau ars pe rug, sau, dacă sunt norocos, m-ar putea nimeri un lunetist cu un glonț între ochi și se termină totul într-o clipă. Poliția îmi oferă protecție în timpul procesului, dar am senzația clară că oamenilor legii, pur și simplu, nu prea le pasă. Mă văd așa cum mă văd și restul oamenilor. Ca pe un pungaș

fanatic cu părul lung, suficient de bolnav cât să lupte pentru drepturile ucigașilor de copii și altora asemenea.

Motelul în care stau acum face parte din lanțul Hampton Inn, care se află la douăzeci și cinci de minute distanță de Milo. Costă 60 de dolari pe noapte, bani pe care mi-i decontează statul. În camera alăturată stă Partner, o matahală înarmată până-n dinți, care poartă costume negre și mă duce peste tot. Partner este șoferul meu, garda mea de corp, confidentul, asistentul, băiatul meu de mingi și singurul prieten. I-am câștigat loialitatea când un juriu l-a găsit nevinovat de uciderea unui polițist de la departamentul Narcotice. Am părăsit sala de judecată braț la braț, și de atunci suntem nedespărțiți. Cel puțin de două ori, polițiști aflați în afara orelor de program au încercat să-l ucidă. O dată au venit după mine.

Dar rezistăm. Vorba vine, pentru că încă ne ferim.

2

La opt dimineață, Partner bate la ușa mea. E vremea să plecăm. Ne spunem bună dimineață și urcăm în vehiculul meu, o camionetă Ford neagră și mare, de marfă, configurață pentru nevoile mele. Din moment ce servește și pe post de birou, locurile din spate au fost rearanjate în jurul unei mese mici, care se strâng pe perete. Are și o canapea, pe care adesea îmi petrec noaptea. Toate geamurile sunt fumurii și blindate. E dotată și cu televizor, sistem stereo, internet, frigidier, bar, câteva arme și un rând de haine. Stau în față, lângă Partner, și ne despachetăm micul dejun de la fast-food în timp ce părăsim parcarea. O mașină de poliție, fără însemne, rulează înaintea noastră escortându-ne până în Milo. Mai este una în spate. Am primit ultima amenințare cu moartea în urmă cu două zile, prin e-mail.

Partner nu vorbește neîntrebăt. N-am făcut regulă asta, dar îmi place la nebunie. Nu e nici pe departe deranjat de pauzele lungi în conversație, la fel și eu. După ani de zis mai nimic, am învățat să comunicăm dând din cap, făcând cu ochiul și păstrând tacerea. Pe la jumătatea drumului, deschid un dosar și încep să scriu.

Dubla omucidere a fost atât de îngrozitoare, încât niciun avocat din oraș n-a vrut să preia cazul. Apoi Gardy

a fost arestat și e suficient să-i arunci o singură privire ca să știi că e vinovat. Păr lung, vopsit negru cărbune, o colecție grozavă de piercinguri de la gât în sus și de tatuaje de la gât în jos, o pereche de cercei din oțel, ochi reci și căzuți care spun „Bine, am făcut-o, și acum ce urmează?“ În primul reportaj, ziarul orașului Milo l-a descris ca fiind „un membru al unui cult satanic despre care se știe clar că a molestat copii“. Cum poate fi asta numită o relatare onestă și imparțială? De fapt, n-a fost niciodată membru al vreunui cult satanic, iar partea cu molestarea copiilor nu este ceea ce pare. Dar din momentul său, Gardy a fost considerat vinovat, iar eu încă mă minunez la gândul că am ajuns până aici. Oamenii ar fi vrut să-l spânzure cu luni în urmă.

E de la sine înțeles că toți avocații din Milo și-au ferecat bine ușile și și-au închis telefoanele. Nu există un sistem de apărare din oficiu în oraș – e prea mic –, iar cazurile celor care nu-și permit un apărător sunt gestionate printre picături de judecător. Este o regulă nescrisă conform căreia avocații tineri din oraș preiau cazurile astea prost plătite pentru că 1) trebuie să facă cineva și 2) și avocații mai în vîrstă au făcut asta când erau la început. Însă nimeni n-ar fi fost de acord să-l apere pe Gardy și, ca să fiu sincer, nici nu-i prea pot învinui. E orașul lor, e viața lor, iar o astfel de crimă perversă poate dăuna unei cariere.

Ca societate, noi, oamenii, credem în ideea de judecătă corectă a unei persoane acuzate de o infracțiune gravă, dar în mulți dintre avocați se dă o luptă cumplită atunci când trebuie să acorde sfaturi competente pentru a asigura mai sus menționata judecătă corectă. Cei ca mine trăiesc constant auzind întrebarea „Dar cum să reprezinți o astfel de scursură?“

Răspund scurt: „Cineva tre' s-o facă“ în timp ce îmi văd de drumul meu.

Chiar vrem judecăți corecte? Nu, nu vrem. Vrem dreptate, și repede. Iar dreptatea este orice socotim noi că este, în funcție de caz.

Și dacă n-am crede în judecăți corecte, tot aia ar fi, pentru că oricum lipsesc cu desăvârșire. Prezumția de nevinovăție este acum prezumția de vinovăție. Povara dovezilor este o denaturare fiindcă dovezile sunt adesea minciuni. Vinovăția dincolo de orice îndoială rezonabilă se rezumă la asta: dacă există vreo suspiciune că o persoană ar fi comis o infracțiune, atunci haide să-o băgăm în pușcărie.

În orice caz, avocații s-au dat toți în lături și astfel pe Gardy nu-l mai apără nimeni. Faptul că am fost cel sunat în cel mai scurt timp zice ceva, fie de bine, fie de rău, despre reputația mea. În colțul asta de lume e bine sătuit în cercurile juridice că, dacă nu găsești pe nimeni altcineva, apezezi la Sebastian Rudd. Apără el pe oricine!

După ce l-au arestat pe Gardy, o gloată de oameni s-a strâns în fața închisorii cerând dreptate. Când poliția l-a plimbat prin mulțime până la duba care urma să-l ducă la tribunal, oamenii l-au înjurat și au aruncat în el cu roșii și pietre. Incidentul a fost relatat pe larg în ziarul local și a ajuns și la știrile de seară din metropolă (în Milo nu există niciun post de televiziune, doar un soi de televiziune ordinară prin cablu). Am fost foarte vocal cerând schimbarea locului de judecătă, am insistat pe lângă judecător să mutăm procesul măcar la o sută cincizeci de kilometri depărtare în ideea că poate, poate o să găsim niște jurați care să nu fi făcut parte dintre cei care au aruncat cu diverse lucruri în puști sau care măcar s-au rezumat la a-l

înjura acasă, la cină. Dar am fost refuzat. Toate moțiunile mele premergătoare procesului au fost respinse.

Repet, orașul vrea dreptate. Orașul vrea o soluționare.

Nu e nicio mulțime care să ne întâmpine pe mine și camioneta mea în timp ce oprim într-o parcare mică din spatele tribunalului, unde îi întâlnim pe câțiva dintre cei implicați activ în acest caz. Se îngheșue unii într-alții, nu prea departe, în spatele unei baricade a poliției, ținând pancarte cu mesaje cum ar fi „Spânzurați ucigașul de copii”, „Satana așteaptă” și „Afară din Milo cu Rudd cel crud!” Sunt vreo douăsprezece astfel de suflete patetice care abia așteaptă să-mi râdă în față și să mă insulte, și, mult mai important, nerăbdătoare să-și manifeste ura față de Gardy, care va ajunge aici cam în cinci minute. În primele zile de la începutul procesului, această mică mulțime de oameni a atras camerele de televiziune și unii dintre ei, împreună cu pancartele lor, au apărut și prin ziare. Bineînțeles că asta i-a încurajat și de atunci sunt aici în fiecare dimineață. Susie grăsuță ține pancarta pe care scrie „Rudd cel crud” și arată de parcă ar vrea să mă omoare. Bullet Bob pretinde că ar fi răduță cu fetele ucise și a fost citat când a zis ceva de genul că procesul este o pierdere de timp.

Din păcate, avea dreptate.

După ce oprește camioneta, Partner se grăbește până la portiera mea, unde este întâmpinat de trei ajutori de șerif tineri, cam cât el de zdraveni. Cobor flancat corespunzător, apoi sunt împins repede pe ușa din spate a tribunalului în timp ce Bullet Bob strigă la mine că-s o tărătură. Încă o intrare în siguranță. Nu știu de niciun caz din zilele noastre în care un avocat al apărării să fie împușcat în timp ce intră în tribunal în toiul unui proces. Chiar și aşa, am

acceptat ideea că aş putea fi primul căruia să i se întâmpile una ca asta.

Urcăm pe o scară din spate la care nimeni altcineva nu are acces și sunt condus într-o încăpere mică, fără geamuri, unde țineau odinioară definiții care așteptau să-l vadă pe judecător. Câteva minute mai târziu ajunge și Gardy, viu și nevătămat. Partner iese și închide ușa.

– Ce faci? întreb eu când suntem singuri.

El zâmbește și-și freacă încheieturile, libere pentru câteva ore.

– Bine, cred. N-am dormit prea mult.

Nici duș n-a făcut, de teamă. A mai încercat, dar nu i-au dat drumul la apă caldă. Așa că Gardy duhnește a sudoare și a cearșafuri murdare, și-s recunoște că e suficient de departe de jurați. Vopseaua neagră începe să se ducă și, de la zi la zi, părul i se deschide la culoare, iar pielea îi capătă o nuanță din ce în ce mai palidă. Își schimbă culoarea în fața jurațiilor, încă un indiciu al aptitudinilor lui animalice și satanice.

– Ce-o să se întâmpile astăzi? întreabă el cu o curiozitate ca de copil.

Are un IQ de 70, la limită cât să fie pus sub acuzare și executat.

– Cam tot ce s-a întâmplat și până acum, din păcate. Tot ca și până acum.

– Nu-i poți face să nu mai mintă?

– Nu, nu pot.

Acuzarea n-are nicio probă concretă care să-l lege pe Gardy de crime. Niciuna. Așa că, în loc să evaluateze lipsa probelor și să-și reconsideră cazul, recurge la ce face de obicei. Îi trage înainte cu minciuni și mărturii false.

Gardy a petrecut două săptămâni în sala de judecată, ascultând minciunile cu ochii închiși și dând ușor din cap.

Poate să dea din cap ore de-a rândul, deci n-ar fi exclus ca jurații să-l credă nebun. I-am spus să se opreasă, să stea drept, să ia un pix și să măzgălească orice pe un carnețel ca să pară că are minte și că vrea să lupte, să câștige. Dar, pur și simplu, nu poate, iar eu nu mă pot certa cu clientul în sala de judecată. I-am zis și să-și acopere brațele și gâtul, să-și ascundă tatuajele, însă e mândru de ele. L-am sfătuit să renunțe la piercinguri, dar insistă să fie el. Deștepții care conduc închisoarea din Milo interzic piercingurile de tot felul, desigur, doar dacă nu ești Gardy și nu te află în drum spre sala de judecată. „În caz contrar, pune-ți-le pe față! Să arăți cât poți de înfricoșător și de parcă ai aparține unui cult satanic, Gardy, ca semenii tăi să nu se îndoiască de vinovăția ta“, meditez eu.

Un umeraș cu aceleași haine, cămașă albă și pantaloni kaki, pe care le poartă în fiecare zi, atârnă într-un cui. Eu am plătit pentru hainele asta ieftine. Își descheie încet salopeta portocalie de închisoare și o leapădă. Nu poartă lenjerie, încă din prima zi am observat că nu poartă lenjerie și tot de atunci încerc să ignor asta. Se dezbracă încet.

– Atâtea minciuni, zice el.

Și are dreptate. Până acum, acuzarea a chemat la bară nouăsprezece martori și nici măcar unul n-a rezistat tentației de a înflori un pic sau să mintă cu nerușinare. Patologul care a făcut autopsiile a declarat în fața juraților că victimele s-au încercat, apoi a adăugat că „traumele provocate cu un obiect contondent“ în zona capului au reprezentat un factor esențial în deces. E mai bine pentru acuzare dacă jurații cred că fetele au fost violate și bătute până și-au pierdut cunoștința înație să fie aruncate în iaz. Nu există nicio probă concretă că ar fi fost molestate sexual în vreun fel și totuși acuzarea a reușit să facă din

asta o parte din proces. M-am luptat cu patologul timp de trei ore, dar e greu să-i îți piept unui om de meserie, chiar și unuia incompetent.

Din moment ce acuzarea n-are nicio dovadă, se vede nevoie să fabrice câteva. Cea mai revoltătoare mărturie vine de la informatorul închisorii, căruia î se spune Smut¹, o poreclă pe măsură. În instanță, Smut este un mincinos desăvârșit care depune mereu mărturie și care va declara orice îi zic procurorii să declare. A ajuns din nou în închisoare în urma unei acuzații de posesie de droguri și-l așteaptă zece ani în spatele gratiilor. Polițiștii aveau nevoie de niște mărturii scrise și, deloc surprinzător, Smut a fost la dispoziția lor. I-au dat detalii despre crime, apoi l-au transferat pe Gardy din închisoarea regională în cea districtuală, unde era închis Smut. Habar n-avea Gardy de ce era mutat și nici nu bănuia că î se întindea o capcană. (Asta să-ă intâmplat înație să fiu implicat.) L-au aruncat pe Gardy într-o celulă mică împreună cu Smut, care era nerăbdător să vorbească și să ajute în orice fel. A pretins că ura polițiștii și că știa avocați buni. Că a citit despre crime și mai ales că avea o bănuială despre cine le-a omorât pe cele două fetițe. Cu toate asta, în douăzeci și patru de ore, Smut a pretins că a obținut o mărturisire completă. Polițiștii l-au scos brusc din celulă, iar Gardy nu l-a mai văzut până la proces. În calitate de martor, Smut era curățel bine, cu cămașă și cravată, părul scurt și tatuajele ascunse de ochii juraților. Cu o serie de detalii extraordinare, a redat relatarea lui Gardy despre cum le-a urmărit pe cele două fetițe în pădure, le-a trântit de pe biciclete, le-a astupat gura și le-a legat, pe urmă le-a torturat, molestat și le-a

¹Cu sensul de murdărie, mizerie (n.tr.)